

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Norma metodologică privind comunicarea, cercetarea, înregistrarea, raportarea, evidența accidentelor de muncă și declararea, confirmarea, înregistrarea, raportarea, evidența bolilor profesionale, precum și a celorlalți indicatori care definesc morbiditatea profesională din 10.09.1996

În vigoare de la 21.09.1996

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 249 din 15.10.1996

În temeiul art. 47 alin. (1) lit. f) din Legea protecției muncii [nr. 90/1996](#), se emit prezentele norme metodologice.

Dispoziții generale

Prezentele norme metodologice constituie cadrul de reglementare a unor proceduri, metode și mijloace de aplicare unitară a prevederilor Legii protecției muncii nr. 90/1996 pentru activitatea celor ce au în preocupările lor rezolvarea problemelor privind accidentele de muncă și bolile profesionale.

Art. 1. -

Obiectivele principale sunt:

- a) stabilirea unui sistem unitar de proceduri privind comunicarea, cercetarea, înregistrarea, evidența și declararea accidentelor de muncă, a incidentelor periculoase, precum și a bolilor profesionale;
- b) stabilirea unui sistem coerent și eficient de colectare și prelucrare a informațiilor privind accidentele de muncă, incidentele periculoase și bolile profesionale, care să permită evidența efectelor produse și cauzele acestora, în vederea:
 - orientării activității de prevenire;
 - evaluării stării de sănătate a participanților la procesul de muncă;
 - stabilirii unor măsuri eficiente de profilaxie;
 - realizării unei bănci de date - istoric cu principalele caracteristici ale evenimentului;
- c) validarea unor metode de comparare, în vederea efectuării de analize statistice, pe diferite criterii, pentru activitatea specifică protecției muncii, care să permită fundamentarea unor măsuri eficiente de prevenire și profilaxie;
- d) asigurarea evidenței prin care se înregistrează și se conservă drepturile ce decurg dintr-un accident de muncă sau dintr-o boală profesională pentru victime, ca prestatori de muncă.

Art. 2. -

Prezentele norme metodologice constituie cerințe fundamentale referitoare la comunicarea, cercetarea, înregistrarea, declararea și evidența accidentelor de muncă, a îmbolnăvirilor profesionale și a incidentelor periculoase.

Art. 3. -

Dispozițiile prezentelor norme metodologice sunt obligatorii și se aplică*):

- a) tuturor domeniilor de activitate economică;
- b) tuturor persoanelor juridice și fizice, inclusiv celor cu capital străin, care desfășoară activități pe teritoriul României, precum și persoanelor juridice și fizice române care desfășoară activități în afara granițelor țării;
- c) tuturor participanților la procesul muncii, indiferent de situația lor profesională.

*) Cu excepția celor prevăzute în Legea protecției muncii [nr. 90/1996](#).

CAPITOLUL I Accidente de muncă și incidente periculoase

Secțiunea 1 Definiția și clasificarea accidentului de muncă

Art. 4. -

Prin accident de muncă, potrivit legislației în vigoare, se înțelege vătămarea violentă a organismului uman, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, indiferent de natura juridică a raportului de muncă în baza căruia se desfășoară activitatea, și care provoacă incapacitate temporară de muncă (ITM) de cel puțin 3 zile, invaliditate (INV) ori deces (D).

Art. 5. -

În sensul celor prevăzute la art. 4, este, de asemenea, accident de muncă:

- a) accidentul suferit de elevi, studenți și ucenici în timpul efectuării practicii profesionale;
- b) accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, în țară sau în afara granițelor țării, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor sarcini;
- c) accidentul survenit în cadrul activităților cultural-sportive organizate de instituții autorizate, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor activități;
- d) accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă pentru salvarea de vieți omenești;

- e)** accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol care amenință avutul public;
- f)** accidentul de traseu, dacă deplasarea s-a făcut în timpul și pe traseul normal;
- g)** accidentul cauzat de activități care nu au legătură cu procesul muncii, dacă se produce la sediul persoanei juridice sau la adresa persoanei fizice ori în orice alt loc de muncă organizat de acestea, în timpul programului de muncă;
- h)** accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau fizice la locul de muncă sau de la un loc de muncă la altul, pentru îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;
- i)** accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau de la adresa persoanei fizice la care este încadrată victima, sau de la orice alt loc de muncă organizat de acestea, la o altă persoană juridică sau fizică, pentru îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, pe durata normală de deplasare.
În situațiile menționate la lit. h) și i), deplasarea trebuie să se facă fără abateri nejustificate de la traseul normal și, de asemenea, transportul să se facă în condițiile prevăzute de normele de protecție a muncii sau de circulație, în vigoare;
- j)** accidentul suferit înainte sau după încetarea lucrului, dacă victima prelua sau preda unelte de lucru, locul de muncă, utilajul sau materialele, dacă schimba îmbrăcăminte personală, de protecție sau de lucru, dacă se afla în baie sau în spălător, sau dacă se deplasa de la locul de muncă la ieșirea din incinta persoanei juridice sau fizice și invers;
- k)** accidentul suferit în timpul pauzelor regulamentare;
- l)** accidentul suferit de angajați ai persoanelor juridice române sau de persoane fizice române, delegați pentru îndeplinirea îndatoririlor de serviciu în afara granițelor țării, pe durata prevăzută în documentul de deplasare.
Deplasarea trebuie să se facă fără abateri nejustificate de la traseul programat;
- m)** accidentul suferit de personalul român care efectuează lucrări și servicii pe teritoriul altor țări, în baza unor contracte, convenții sau în alte condiții prevăzute de lege, încheiate de persoane juridice române cu parteneri străini, în timpul și din cauza îndeplinirii îndatoririlor de serviciu;
- n)** accidentul suferit de cei care urmează cursuri de calificare, recalificare sau perfecționare a pregătirii profesionale, în timpul și din cauza efectuării activităților de instruire practică (de exemplu: șomerii);
- o)** accidentul determinat de fenomene sau calamități naturale cum ar fi: furtună, viscol, cutremur, inundație, alunecări de teren, trăsnet (electrocutare) etc., dacă victima se afla în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;
- p)** accidentul survenit în timpul vizitelor organizate la o persoană juridică sau fizică în scop profesional;
- r)** dispariția unei persoane, în condițiile unui accident de muncă și în împrejurări care îndreptățesc presupunerea decesului acesteia;
- s)** accidentul suferit de o persoană, aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ca urmare a unei agresiuni;
- t)** accidentul suferit de o persoană care se află în perioada de probă, în vederea angajării.

Art. 6. -

Accidentele de muncă, în raport cu urmările produse, se clasifică astfel:

a) accidente care produc incapacitate temporară de muncă (ITM)

Accidentul care produce ITM determină întreruperea activității lucrătorului pe o anumită perioadă, cu o durată de cel puțin 3 zile calendaristice consecutive, confirmată prin certificat medical ca fiind urmare a accidentului produs.

Perioada de ITM se calculează prin însumarea numărului de zile calendaristice consecutive, acordate imediat după producerea accidentului, prin certificatul/certificatele medicale, începând cu prima zi și terminând cu ultima zi înscrisă în acestea.

În cazul în care accidentatul și-a reluat activitatea după o perioadă de ITM și, ulterior, apar consecințe asupra sănătății victimei, confirmate prin act medical ca fiind urmare a accidentului suferit, accidentatul va beneficia în continuare de drepturile ce decurg dintr-un accident de muncă;

b) accident care produce invaliditate

Accidentul de muncă care produce INV determină pierderea totală sau parțială a capacității de muncă, confirmată prin decizie de încadrare într-un grad de INV, emisă de organele medicale în drept.

În situația în care, la momentul producerii accidentului, consecința acestuia este o infirmitate evidentă (de exemplu: un braț smuls din umăr), evenimentul va fi declarat ca accident cu urmări de INV, numai după emiterea deciziei de INV de către organele medicale;

c) accident mortal

Accidentul de muncă mortal presupune decesul accidentatului imediat sau după un interval de timp, dacă acesta este confirmat, în baza unui act medico-legal, ca fiind urmare a accidentului suferit;

d) accident colectiv - dacă au fost accidentate cel puțin 3 persoane, în același timp și din aceleași cauze, în cadrul aceluiași eveniment.

Secțiunea a 2-a Comunicarea evenimentelor

Art. 7. -

(1) Orice eveniment produs în incinta persoanei juridice sau fizice, sau în orice alt loc de muncă organizat de acestea, va fi comunicat, de îndată, conducerii respective, de către conducătorul locului de muncă sau de orice altă persoană, care are cunoștință despre producerea acestuia.

(2) Se va proceda în conformitate cu prevederile de la alin. (1) și în cazul persoanelor date dispărute, al accidentelor de traseu, precum și al accidentelor de circulație în care, printre victime, sunt și persoane aflate în îndeplinirea unor sarcini de serviciu.

(3) În cazul accidentelor de circulație soldate cu decesul victimelor, precum și în cazul vătămarilor grave și a incidentelor periculoase, produse pe drumurile publice, serviciile poliției rutiere/brigada de poliție rutieră a Capitalei vor anunța operativ, prin telefon, inspectoratul de stat teritorial pentru protecția muncii (ISTPM) din județul respectiv.

(4) Dacă printre victimele accidentului se află și angajați ai altor persoane juridice, accidentul va fi comunicat și acestora, de către conducătorul persoanei juridice sau de către persoana fizică la care s-a produs evenimentul.

(5) Accidentul produs în condițiile prevăzute la art. 5 lit. d) și e), dacă a avut loc în afara incintei persoanei juridice sau fizice și nu a avut nici o legătură cu aceasta, va fi comunicat primăriei pe raza căreia s-a produs, de către orice persoană care are cunoștință despre producerea evenimentului.

(6) Victimele sau familia victimelor unui accident care are legătură cu serviciul au dreptul să sesizeze și să se informeze la ISTPM din județul respectiv asupra accidentului suferit.

Art. 8. -

(1) Accidentul produs în condițiile prevăzute la art. 4 și 5, urmat de ITM, va fi comunicat, în maximum 48 de ore de la data producerii, prin orice mijloace, de către conducătorul persoanei juridice sau de către persoana fizică la care s-a produs accidentul, la ISTPM din județul pe teritoriul căruia a avut loc accidentul, precum și la cel din județul pe teritoriul căruia își are sediul persoana juridică unde era angajată victima.

(2) Accidentul mortal, cel care produce vătămare gravă, cel colectiv, precum și incidentul periculos vor fi comunicate, imediat, de către conducătorul persoanei juridice sau de către persoana fizică la care s-a produs evenimentul, organelor prevăzute la alin. (1), precum și organelor de urmărire penală, competente teritorial.

(3) În cazul persoanei date dispărută, al accidentului de traseu și al accidentului de circulație, conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică la care este/a fost angajată victima va proceda conform prevederilor alin. (1) și (2).

(4) Comunicarea evenimentelor menționate la alin. (2) și (3) este obligatorie, indiferent dacă acestea întrunesc sau nu condițiile unui accident de muncă.

Art. 9. -

(1) Comunicarea operativă a accidentului va cuprinde următoarele informații:

a) denumirea/numele persoanei juridice sau al persoanei fizice la care s-a produs accidentul și, dacă este cazul, denumirea persoanei juridice la care este/a fost angajat accidentatul;

b) sediul/adresa și numărul de telefon ale persoanei juridice sau fizice;

c) locul unde s-a produs accidentul (secție, atelier, DN - în cazul accidentului de circulație etc.);

d) data și ora la care s-a produs accidentul/data și ora la care a decedat accidentatul;

e) datele personale ale victimei (numele și prenumele, ocupația, vârsta, starea civilă, vechimea în ocupație și la locul de muncă);

f) împrejurările care se cunosc și cauzele prezumtive;

g) consecințele accidentului;

h) numele și funcția persoanei care comunică accidentul;

i) data comunicării.

(2) Comunicarea operativă a incidentelor periculoase va cuprinde informațiile solicitate, prevăzute la alin. (1), mai puțin datele personale ale victimei.

Art. 10. -

(1) În cazul persoanei spitalizate ca urmare a unui accident, conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică la care s-a produs accidentul se va informa asupra stării de sănătate a victimei și va comunica săptămânal, ISTPM, informațiile primite, până la rezolvarea definitivă a cazului.

(2) În cazul accidentului urmat de ITM și care, ulterior, are drept consecință decesul sau invaliditatea victimei, confirmată prin acte medicale, conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică la care s-a produs accidentul va înștiința, imediat, ISTPM din județul pe teritoriul căruia s-a produs accidentul, precum și pe cel din județul pe teritoriul căruia își are sediul.

Art. 11. -

(1) Conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică va lua măsurile necesare pentru a nu se modifica starea de fapt rezultată din producerea evenimentului, până la primirea acordului din partea organelor care efectuează cercetarea, cu

excepția cazurilor în care menținerea acestei stări ar genera producerea altor evenimente, ar agrava starea accidentaților sau ar pune în pericol viața celorlalți participanți la procesul muncii.

(2) În situația în care este necesar să se modifice starea de fapt rezultată din producerea evenimentului, se vor face, după posibilități, schițe sau fotografii ale locului unde s-a produs, se vor identifica și se vor ridica orice obiecte care conțin sau poartă o urmă a evenimentului. Aceste obiecte vor fi predate organelor care efectuează cercetarea, acestea constituind probe în cercetarea evenimentului.

(3) Pentru orice modificare a stării de fapt inițiale, rezultată din producerea evenimentului, conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică va asigura consemnarea într-un proces-verbal a tuturor modificărilor efectuate, pe propria răspundere.

Art. 12. -

(1) Accidentul mortal, inclusiv persoanele date dispărute, accidentul colectiv, precum și incidentul periculos vor fi comunicate, de îndată, la Ministerul Muncii și Protecției Sociale - Protecția muncii (MMPS - Pr. M), de către ISTPM din județul pe teritoriul căruia a avut loc evenimentul, indiferent că întrunesc sau nu condițiile unui accident de muncă.

(2) Accidentul urmat de INV va fi comunicat la MMPS - Pr. M, de către ISTPM care îl are în evidență, imediat după primirea, la inspectorat, a deciziei de încadrare într-un grad de INV.

(3) Comunicarea operativă a accidentului, către MMPS - Pr. M, va cuprinde informațiile specificate în anexa nr. 1.

(4) Comunicarea operativă a incidentului periculos, către MMPS - Pr. M, va cuprinde informațiile specificate în anexa nr. 1, mai puțin cele referitoare la datele personale ale victimei.

Art. 13. -

(1) Unitatea sanitară care acordă asistență medicală de urgență se va pronunța, în scris, cu privire la diagnosticul provizoriu, în cazurile de vătămare gravă, în termen de maximum 3 zile de la solicitarea organelor care efectuează cercetarea accidentului.

În aceste cazuri, unitatea sanitară va lua măsuri pentru recoltarea probelor de laborator, în vederea determinării consumului de alcool sau de droguri, precum și pentru recoltarea altor probe specifice solicitate de ISTPM, urmând să comunice rezultatul determinărilor specifice, în termen de 5 zile de la obținerea acestora.

(2) În caz de deces al persoanei accidentate în muncă, ISTPM va solicita, în scris, unității medico-legale competente, aprecierea faptului că decesul a fost sau nu urmarea unei vătămări violente. Unitatea medico-legală va răspunde, în scris, imediat, acestei solicitări, urmând ca raportul de constatare medico-legală să fie trimis în termenul prevăzut de lege. Raportul de constatare medico-legală va conține și rezultatele determinărilor specifice.

(3) În cazul accidentului urmat de INV, unitatea de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă, care a emis decizia de încadrare într-un grad de INV, va trimite o copie de pe decizie, în termen de 3 zile de la data eliberării acesteia, la ISTPM din județul respectiv.

Secțiunea a 3-a Cercetarea evenimentelor

Art. 14. -

(1) Cercetarea evenimentelor are ca scop stabilirea împrejurărilor și a cauzelor care au condus la producerea acestora, a reglementărilor legale încălcate, a răspunderilor și a măsurilor ce se impun a fi luate pentru prevenirea producerii altor cazuri similare și, respectiv, pentru determinarea caracterului accidentului.

(2) Cercetarea oricărui eveniment este obligatorie, inclusiv în cazul persoanelor date dispărute, indiferent dacă întrunește sau nu condițiile unui accident de muncă.

(3) Cercetarea se face, imediat după comunicare, astfel:

a) de către persoana juridică la care s-a produs evenimentul, în cazul accidentelor care au antrenat ITM.

În cazul accidentelor urmate de vătămare gravă, cercetarea se face de către persoana juridică, sub supravegherea ISTPM.

Persoana juridică sau persoana fizică va cerceta, de asemenea, accidentul ușor;

b) de către ISTPM din județul pe teritoriul căruia s-a produs evenimentul, în cazul accidentelor mortale, al situațiilor cu persoane date dispărute, al accidentelor care produc INV, al celor colective, precum și în cazul incidentelor periculoase. ISTPM va cerceta, de asemenea, accidentele care produc ITM, suferite de angajații persoanelor fizice;

c) de către MMPS - Pr. M, în cazul accidentelor colective și al incidentelor periculoase, care prezintă un grad ridicat de complexitate.

Art. 15. -

Evenimentele care se produc în unități ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului de Interne, Ministerului Justiției - Direcția generală a penitenciarelor - și ale Ministerului Finanțelor - Garda financiară -, precum și ale Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale și Serviciului de Protecție și Pază se cercetează de către organele acestor ministere și servicii, în conformitate cu normele metodologice proprii privind comunicarea, cercetarea și raportarea accidentelor de muncă, emise în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 16. -

- (1) Pentru cercetarea accidentelor care produc ITM răspunde conducătorul persoanei juridice care organizează activitatea în care s-a produs evenimentul, acesta având obligația să numească, de îndată, prin decizie scrisă, comisia de cercetare din care va face parte și o persoană din compartimentul de protecție a muncii cu atribuții speciale de protecție a muncii.
- (2) Comisia de cercetare a accidentului se recomandă a avea în componență cel puțin trei persoane.
- (3) Dacă în accident sunt implicate una sau mai multe victime angajate la persoane juridice diferite, la cercetare pot participa și delegați ai acestora.
- (4) Pentru cercetarea accidentului de traseu, urmat de ITM, răspunde conducătorul persoanei juridice la care este angajată victima;
- (5) Pentru cercetarea accidentului de circulație pe drumurile publice, urmat de ITM, răspunde conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică care a organizat transportul.
- (6) Pentru cercetarea evenimentului prevăzut la art. 5 lit. d) și e), dacă acesta a avut loc în afara teritoriului unei persoane juridice și nu a avut nici o legătură cu aceasta, răspunderea revine primăriei pe raza căreia s-a produs.
- (7) Persoanele împuternicite, potrivit legii, cu efectuarea cercetării accidentului trebuie să aibă pregătire tehnică corespunzătoare și să nu fie implicate cu răspunderi în producerea evenimentului.
- (8) Persoana fizică, precum și persoana juridică care nu dispune de personal competent, nu îndeplinește condițiile de la alin. (7) sau nu are personal suficient, trebuie să asigure cercetarea apelând la persoane abilitate să efectueze cercetări ale accidentelor, respectiv la ISTPM, în condițiile prevederilor art. 20 lit. n) din Legea protecției muncii, sau la un agent economic din sectorul privat, autorizat de către MMPS - Pr. M să desfășoare activitate de consulting în domeniul protecției muncii. În această situație, cheltuielile ocazionate de cercetarea accidentului vor fi suportate de persoana juridică sau fizică pentru care se solicită cercetarea.

Art. 17 -

- (1) În cazul accidentelor de circulație pe drumurile publice, serviciile poliției rutiere/brigada de poliție rutieră a Capitalei vor transmite organelor împuternicite să efectueze cercetarea, la cererea acestora, în termen de 5 zile de la solicitare, un exemplar din procesul-verbal de cercetare la fața locului și orice alte documente existente, necesare cercetării, copii de pe declarații, foaia de parcurs, delegație, schițe, persoanele răspunzătoare de încălcarea prevederilor din reglementările legale privind circulația rutieră și precizări privind eventuala începere a cercetării penale.
- (2) În baza acestor acte și a altor documente din care să rezulte că victima se afla sau nu în îndeplinirea unor îndatoriri de serviciu, organele împuternicite potrivit legii vor efectua cercetarea de specialitate, determinând caracterul accidentului și, după caz, sancțiunile.

Art. 18. -

- (1) Evenimentele produse în activitățile nucleare, datorită unor cauze specifice acestor activități, se vor cerceta de către organele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, potrivit atribuțiilor ce le revin.
- (2) În cazul evenimentelor produse în activitățile nucleare, soldate cu victime, un exemplar din procesul-verbal de cercetare va fi înaintat, în cel mult 5 zile de la data la care accidentul a fost comunicat Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, la ISTPM din județul respectiv, care va finaliza cercetarea de specialitate și va stabili caracterul accidentului.

Art. 19. -

Persoanele împuternicite, potrivit legii, să efectueze cercetarea evenimentelor au dreptul să ia declarații scrise, să solicite sau să consulte orice acte sau documente ale persoanei juridice sau persoanei fizice, să preleveze/să solicite prelevarea de probe necesare cercetării, iar cei ce le dețin sunt obligați să le pună la dispoziție.

Art. 20. -

- (1) Pentru cercetarea evenimentelor, MMPS - Pr. M și ISTPM pot solicita, după caz, experți sau specialiști din cadrul unor agenți economici sau de la inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă, Inspekția de Stat pentru Cazane, Recipienti sub Presiune și Instalații de Ridicat (ISCIR), Comandamentul pompierilor, Institutul Național de Securitate Minieră și Protecție Antiexplozivă (INSEMEX) etc., iar acestea sunt obligate să răspundă solicitării.
- (2) În aceste situații, specialiștii solicitați întocmesc un act de expertiză tehnică ce va face parte din dosarul de cercetare.
- (3) Cheltuielile aferente efectuării expertizelor se suportă de persoana juridică sau persoana fizică la care a avut loc evenimentul.

Art. 21. -

- (1) Cercetarea accidentului urmat de ITM se va încheia în cel mult 5 zile de la data producerii, cu excepția cazurilor când sunt necesare expertize, situații în care termenul se poate prelungi cu cel mult 5 zile.
- (2) Cercetarea accidentului urmat de vătămare gravă se va încheia în cel mult 7 zile de la data producerii acestuia.
- (3) Cercetarea accidentului mortal, inclusiv a situațiilor cu persoane date dispărute, a celui colectiv, precum și a incidentului periculos se va încheia în cel mult 10 zile de la data comunicării acestora.

(4) În cazuri excepționale, ISTPM, care cercetează evenimentele arătate la alin. (3), poate solicita, argumentat, la MMPS - Pr. M, prelungirea termenului de cercetare.

Art. 22. -

(1) În cazul accidentului, care inițial a antrenat ITM și care, ulterior, a devenit accident mortal sau urmat de INV, confirmat prin decizie, ISTPM va completa, după caz, dosarul de cercetare, întocmit la data producerii evenimentului și, în baza actelor aflate în dosarul respectiv, va încheia procesul-verbal de cercetare care va fi atașat la dosar.

(2) Revizuirea dosarului de cercetare a accidentului prevăzut la alin. (1) se face în cel mult 3 zile de la primirea deciziei la ISTPM.

Art. 23. -

Pentru unele situații neprevăzute în prezentele norme metodologice, privind cercetarea accidentelor care produc ITM, ISTPM vor stabili modul în care se va efectua cercetarea.

Art. 24. -

(1) Cu prilejul cercetării evenimentelor, se întocmește un dosar, care va cuprinde:

- a) opisul actelor aflate în dosar;
- b) procesul-verbal de cercetare;
- c) schițe, fotografiile referitoare la eveniment;
- d) declarația accidentatului/accidentaților, în cazul accidentului urmat de ITM sau de INV;
- e) declarațiile martorilor și ale oricăror persoane care pot contribui la elucidarea împrejurărilor și a cauzelor reale ale producerii evenimentului;
- f) declarațiile persoanelor răspunzătoare de nerespectarea reglementărilor legale;
- g) copii de pe actele și documentele necesare pentru elucidarea împrejurărilor și a cauzelor reale ale evenimentului;
- h) orice alte documente, declarații, necesare pentru a determina caracterul accidentului;
- i) formularul pentru înregistrarea accidentului de muncă - FIAM.

(2) În funcție de eveniment, dosarul de cercetare va mai cuprinde, după caz:

- a) copie de pe autorizație, în cazul în care victima, în momentul accidentului, desfășura o activitate care necesita autorizare;
- b) acte de expertiză tehnică, întocmite cu ocazia cercetării evenimentului;
- c) concluziile raportului de constatare medico-legală, în cazul accidentului mortal;
- d) copie de pe hotărârea judecătorească prin care se declară decesul, în cazul persoanelor date dispărute;
- e) actul medical, emis de unitatea sanitară care a acordat asistența medicală de urgență, din care să rezulte diagnosticul provizoriu, în cazul accidentelor urmate de vătămare gravă;
- f) copie de pe certificatul/certIFICATELE de concediu medical, în cazul accidentului urmat de ITM, și copie de pe decizia de încadrare într-un grad de INV, în cazul accidentului urmat de INV, care se vor atașa la dosar după eliberarea de către unitatea sanitară;
- g) actul emis de unitatea sanitară care a acordat asistență medicală de urgență, din care să rezulte data și ora când accidentatul s-a prezentat pentru consultație, precum și diagnosticul, în cazul accidentelor de traseu;
- h) orice acte doveditoare, emise de organe autorizate și prezentate de accidentat, din care să se poată stabili locul, data și ora producerii accidentului sau să se poată justifica prezența victimei la locul, ora și data accidentării;
- i) copie de pe procesul-verbal de cercetare la fața locului, încheiat de serviciile poliției rutiere/brigada poliției rutiere a Capitalei, în cazul accidentelor de circulație pe drumurile publice;
- j) documente din care să rezulte că accidentatul îndeplinea îndatoriri de serviciu (foaie de parcurs, ordin de serviciu etc., în cazul accidentelor de circulație pe drumurile publice și al accidentelor în care sunt implicate persoane aflate în delegație).

Art. 25. -

(1) Dosarul de cercetare a evenimentelor se va întocmi astfel:

- a) într-un exemplar (originalul), pentru accidentele care produc ITM, care se păstrează în arhiva persoanei juridice sau fizice care înregistrează accidentul;
- b) într-un exemplar (originalul), pentru accidentele urmate de vătămări grave, care se păstrează la ISTPM până la soluționarea cazului;
- c) în două exemplare, pentru accidentele mortale, inclusiv pentru persoanele date dispărute, pentru accidentele colective și pentru cele care au produs INV, confirmate prin decizie, din care, un exemplar (originalul) se înaintează organului de urmărire penală și un exemplar se păstrează la ISTPM care a efectuat cercetarea;
- d) într-un exemplar, pentru incidentele periculoase, care se păstrează la ISTPM care a efectuat cercetarea;
- e) în trei exemplare, pentru evenimentele deosebite cercetate de MMPS - Pr. M, dintre care originalul se înaintează la organele de urmărire penală, un exemplar rămâne la MMPS - Pr. M și un exemplar la ISTPM din județul pe teritoriul căruia s-a produs evenimentul.

(2) În cazul în care faptele care au generat accidentele urmate de ITM, inclusiv vătămare gravă, sau incidentele periculoase au fost comise în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni, dosarul de cercetare se încheie în două exemplare, originalul fiind înaintat organului de urmărire penală.

Art. 26. -

(1) Dosarul de cercetare a accidentului, întocmit de comisia persoanei juridice sau de persoana fizică la care s-a produs evenimentul, va fi înaintat, pentru verificare și avizare, la ISTPM din județul respectiv, în termen de 5 zile de la finalizarea cercetării.

(2) ISTPM va aviza și va restitui dosarul în cel mult 7 zile de la data primirii.

(3) În cazul în care cercetarea nu a fost efectuată corespunzător, ISTPM poate dispune completarea sau, după caz, refacerea dosarului, iar persoana juridică sau fizică va răspunde solicitărilor stabilite de inspectorat.

(4) Dacă accidentul urmat de ITM s-a produs în condițiile prevăzute la art. 25 alin. (2), ISTPM va înainta originalul dosarului de cercetare la organul de urmărire penală, imediat după avizare.

Art. 27. -

(1) Dosarul de cercetare a accidentului mortal, a celui colectiv, precum și a incidentului periculos, întocmit de ISTPM, va fi înaintat, în vederea avizării, la MMPS - Pr. M, în cel mult 5 zile de la finalizarea cercetării.

(2) MMPS - Pr. M va aviza și va restitui dosarele prevăzute la alin. (1) în cel mult 10 zile de la data primirii.

(3) Dosarele de cercetare prevăzute la alin. (1) vor fi trimise, de către ISTPM, organelor de urmărire penală, numai după ce au fost avizate de MMPS - Pr. M.

(4) Dosarul de cercetare pentru cazul dispariției unei persoane, în condițiile unui accident de muncă și în împrejurări care îndreptățesc presupunerea decesului acesteia, va fi păstrat la ISTPM care a efectuat cercetarea, până la emiterea hotărârii judecătorești prin care se declară decesul persoanei dispărute, conform prevederilor legale în vigoare, după care va fi înaintat în vederea avizării la MMPS - Pr.M.

Art. 28. -

Parchetele de pe lângă tribunale și judecătorii vor comunica ISTPM rezultatul anchetei penale, în termen de 15 zile de la definitivarea acesteia.

Art. 29. -

Procesul-verbal de cercetare a evenimentelor va conține următoarele informații:

- a)** data încheierii procesului-verbal;
- b)** numele persoanelor care efectuează cercetarea accidentului și calitatea acestora, cu indicarea documentului potrivit căruia sunt îndreptățite să efectueze cercetarea, precum și instituția unde lucrează;
- c)** perioada de timp și locul în care s-a efectuat cercetarea;
- d)** obiectul cercetării;
- e)** data (ziua, luna, anul) și ora producerii evenimentului. În cazul în care s-a produs un accident și ulterior a survenit decesul victimei/victimelor implicate în acest accident, se va preciza și data decesului;
- f)** locul producerii evenimentului [subunitate, secție, atelier etc., drum național (DN), în cazul accidentelor de circulație];
- g)** datele de identificare a persoanei juridice sau fizice la care s-a produs evenimentul, activitatea principală desfășurată de aceasta și, dacă este cazul, datele de identificare a persoanei juridice la care este/a fost încadrat accidentatul;
- h)** datele de identificare a accidentatului/accidentaților (numele, prenumele, cetățenia, vârsta, starea civilă, numărul de copii minori, domiciliul, locul de muncă la care este încadrat, profesia de bază, ocupația în momentul accidentării, vechimea în muncă, în funcție sau în meserie și la locul de muncă, iar pentru persoanele care, în momentul accidentării, desfășurau o activitate pentru care este necesară autorizare, se va face referire și la aceasta);
- i)** descrierea detaliată a locului, echipamentului tehnic, a împrejurărilor și modului în care s-a produs evenimentul, reconstituite, în special, în baza:
 - constatărilor făcute la locul accidentului;
 - declarației conducătorului locului de muncă;
 - declarației accidentatului/accidentaților, în cazul în care este posibil;
 - declarațiilor martorilor;
 - verificării altor acte și documente necesare stabilirii împrejurărilor;
- k)** urmările evenimentului și/sau urmările suferite de accidentat/accidentați;
- l)** cauzele reale ale evenimentului, cu trimitere la reglementările legale în vigoare, încălcate, precizând actele normative nerespectate, cu redarea integrală a textului acestora.

De asemenea, cauzele accidentului se vor clasifica și se vor codifica în funcție de elementele sistemului de muncă (executant, sarcină de muncă, mijloc de producție, mediu de muncă), conform instrucțiunilor în vigoare privind completarea FIAM.

Se consideră utilă sinteza metodologică prezentată în anexa nr. 12;

- m) alte constatări făcute cu ocazia cercetării evenimentului;
- n) persoanele răspunzătoare de încălcarea reglementărilor legale cu trimitere la actele normative și la articolele încălcate, în condițiile precizate la lit. l);
- o) sancțiunile contravenționale aplicate, cu precizarea prevederilor legale încălcate și, după caz, propuneri pentru cercetare penală și/sau propuneri pentru sancțiuni administrative și/sau disciplinare;
- p) persoana juridică sau fizică care va înregistra și va declara accidentul de muncă;
- r) măsurile stabilite pentru prevenirea altor evenimente similare, precum și termenul de raportare la ISTPM privind soluționarea deficiențelor;
- s) numărul de exemplare în care s-a încheiat procesul-verbal de cercetare și repartizarea acestora;
- ș) semnătura persoanei/persoanelor care au efectuat cercetarea;
- t) viza inspectorului-șef, în cazul evenimentelor cercetate de ISTPM, iar în cazul accidentelor cercetate de comisia persoanei juridice sau de persoana fizică, viza conducătorului acesteia sau a unei persoane cu delegație de competență.

Art. 30. -

În situațiile în care, din cercetare, rezultă că accidentul nu întrunește condițiile pentru a fi încadrat ca accident de muncă, se va face această mențiune în procesul-verbal de cercetare și, după caz, se vor dispune măsurile care trebuie luate de conducătorul persoanei juridice sau de persoana fizică, pentru prevenirea unor cazuri asemănătoare.

Art. 31. -

(1) În situația în care, cu ocazia cercetării unui eveniment, persoana/persoanele împuternicită/împuternicite în acest scop constată contravenții și, în același timp, face/fac și propuneri de anchetă penală, în procesul-verbal de cercetare se va menționa că sancțiunile dispuse contraveniențelor devin aplicabile imediat după finalizarea cercetării, fără a se aștepta instrumentarea cazului de către organele de urmărire penală competente.

(2) În cazul în care, cu ocazia cercetării unui eveniment, persoana/persoanele împuternicită/împuternicite în acest sens consideră că este necesar, poate/pot face și propuneri de sancțiuni disciplinare și/sau administrative, pe care le va/le vor menționa în procesul-verbal de cercetare.

Art. 32. -

Procesul-verbal de cercetare a unui eveniment se întocmește:

a) în două exemplare, în cazul accidentului urmat de ITM, din care:

- un exemplar la dosarul de cercetare a persoanei juridice sau fizice la care s-a produs accidentul;
- un exemplar la ISTPM care a avizat dosarul;

b) în trei exemplare, în cazul accidentului urmat de INV, din care:

- un exemplar la persoana juridică sau fizică la care s-a produs accidentul;
- un exemplar la dosarul înaintat organului de urmărire penală;
- un exemplar la dosarul ISTPM care a efectuat cercetarea;

c) în patru exemplare, în cazul accidentului mortal sau al celui colectiv, din care:

- un exemplar la persoana juridică sau fizică la care s-a produs accidentul;
- un exemplar la dosarul înaintat organului de urmărire penală;
- un exemplar la dosarul ISTPM care a efectuat cercetarea;
- un exemplar la MMPS - Pr. M;

d) în cazul în care accidentul va fi înregistrat de altă persoană juridică sau fizică decât cea la care acesta s-a produs, un exemplar din procesul-verbal de cercetare va fi trimis și acesteia;

e) în cazul în care persoana juridică sau fizică la care se înregistrează accidentul de muncă își are sediul pe teritoriul altui județ decât cel în care s-a produs accidentul, se va trimite un exemplar din procesul-verbal de cercetare și ISTPM din județul respectiv;

f) în patru exemplare, în cazul incidentului periculos, din care:

- un exemplar la persoana juridică sau fizică la care a avut loc incidentul;
- un exemplar la dosarul înaintat organelor de urmărire penală, dacă este cazul;
- un exemplar la dosarul ISTPM care a efectuat cercetarea;
- un exemplar la MMPS - Pr. M;

g) după caz, la solicitare, procesul-verbal de cercetare poate fi întocmit într-un număr mai mare de exemplare (exemplu: pentru instituțiile de asigurări).

Art. 33. -

În cazul unui accident, cu ITM sau INV, certificatul medical, cu cod sau diagnostic de accident, va fi însoțit obligatoriu de declarația scrisă a celui pentru care s-a eliberat certificatul, din care să rezulte împrejurările în care a avut loc accidentul suferit, indiferent dacă accidentul întrunește sau nu condițiile unui accident de muncă.

Secțiunea a 4-a Înregistrarea, evidența, declararea accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase

Art. 34. -

(1) Înregistrarea, la nivel național, a accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase se face în baza procesului-verbal de cercetare, de către persoana juridică, precum și de persoana fizică la care s-a produs evenimentul.

La nivelul persoanei juridice sau fizice, înregistrarea se extinde și asupra accidentului ușor și se face în baza procesului-verbal de cercetare întocmit de comisia acesteia.

(2) Accidentul de muncă produs pe teritoriul unei persoane juridice sau fizice, alta decât cea la care este încadrată victima, în timpul prestării unor servicii pe bază de contract, comandă sau alte forme legale încheiate, se înregistrează potrivit clauzelor prevăzute, în acest sens, în documentele încheiate.

(3) În situația în care documentul încheiat nu prevede clauze în acest sens sau clauzele nu sunt suficient de acoperitoare pentru toate situațiile, accidentul se înregistrează de către persoana juridică sau fizică răspunzătoare de conducerea și/sau de organizarea activității în care s-a produs evenimentul.

(4) Accidentul de muncă produs în timpul prestării unor servicii, pe bază de comandă, la domiciliul clientului, se înregistrează de către persoana juridică sau fizică la care este/a fost angajată victima.

(5) Accidentul suferit de o persoană, aflată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu pe bază de delegație, pe teritoriul unei persoane juridice sau fizice, se înregistrează de către persoana juridică sau fizică răspunzătoare de conducerea și/sau de organizarea activității în cadrul căreia s-a produs accidentul.

(6) Accidentele suferite de elevi, studenți și ucenici în timpul desfășurării practicii profesionale se înregistrează de către persoana juridică sau fizică la care se efectuează practica.

(7) Accidentul de muncă suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, pe teritoriul altor țări, se înregistrează de către persoana juridică română la care este/a fost angajat accidentatul.

(8) Accidentul de muncă suferit de o persoană, în cadrul activităților cultural-sportive, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor activități, se înregistrează de către instituția organizatoare a acțiunii respective.

(9) Accidentul de muncă produs ca urmare a unei acțiuni întreprinse de o persoană, din proprie inițiativă, pentru salvarea de vieți omenești sau pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol ce amenință avutul public, se înregistrează de către persoana juridică sau fizică la care s-a produs evenimentul.

În cazul accidentului de această natură, produs în afara teritoriului unei persoane juridice sau fizice și care nu are nici o legătură cu aceasta, înregistrarea se face de către primăria pe raza căreia s-a produs.

(10) Accidentul de muncă de traseu și accidentul de muncă de circulație se înregistrează de către persoana juridică sau fizică la care este/a fost angajată victima.

(11) Accidentul produs în afara teritoriului persoanei juridice sau fizice la care este angajată victima, ca urmare a neluării unor măsuri de securitate (locuri periculoase nesemnificate - exemplu: gropi, canale -, drumuri neîntreținute, conductori electrici neizolați etc.), se înregistrează de către persoana juridică sau fizică care a creat sau este răspunzătoare de existența pericolului.

(12) Accidentul de muncă suferit de însoțitorii de încărcături (animale, substanțe periculoase), personalul de poștă de la vagoanele C.F.R. etc., angajați ai unor persoane juridice care, potrivit legii, sunt obligate să delege însoțitori pentru astfel de încărcături, pe mijloace de transport ce nu le aparțin, se va înregistra de către persoana juridică sau fizică răspunzătoare de organizarea activității în care s-a produs accidentul.

(13) Accidentul de muncă suferit de persoanele aflate la cursurile de reconversie, în timpul și din cauza activităților de instruire practică, se înregistrează de către persoana juridică unde se efectuează practica.

(14) Pentru unele situații neprevăzute în prezentele reglementări, cu privire la înregistrarea accidentelor de muncă, ISTPM vor stabili modul de înregistrare a accidentului în cauză.

Art. 35. -

(1) Disparația unei persoane, în condițiile unui accident de muncă și în împrejurări care îndreptățesc presupunerea decesului acesteia, se înregistrează ca accident mortal, după o perioadă de un an, respectiv, după emiterea hotărârii judecătorești, conform prevederilor legale, prin care este declarat decesul.

(2) Data înregistrării și deci a luării în evidență a accidentului de muncă mortal coincide cu data înscrisă în hotărârea judecătorească.

(3) Persoana juridică sau fizică la care a fost angajat dispărutul va comunica, imediat, numărul și data hotărârii judecătorești la ISTPM, pentru a fi înregistrată și de acesta.

Art. 36. -

Accidentul de muncă urmat de INV se va înregistra pe baza procesului-verbal de cercetare întocmit de ISTPM, după emiterea deciziei de încadrare a victimei într-un grad de INV de către comisia de expertiză medicală.

Art. 37. -

(1) În baza procesului-verbal de cercetare întocmit de organele abilitate prin lege, persoana juridică sau fizică la care se înregistrează accidentul va completa FIAM, care va fi tipizat, conform modelului din anexa nr. 2.

(2) FIAM se completează pentru fiecare persoană accidentată în parte și constituie documentul de declarare oficială a accidentului de muncă.

FIAM va purta semnătura și ștampila conducătorului persoanei juridice sau persoanei fizice, sau a unei persoane cu delegare de competență, și, de asemenea, semnătura și ștampila conducătorului ISTPM și semnătura inspectorului de specialitate care a verificat formularul.

(3) FIAM se completează, imediat după încheierea cercetării accidentului, conform instrucțiunilor de completare a FIAM, aflate în vigoare, în trei exemplare, care vor fi distribuite astfel:

a) un exemplar la persoana juridică sau fizică la care se înregistrează accidentul;

b) un exemplar la ISTPM din județul respectiv, în termen de 5 zile de la finalizarea cercetării (o dată cu dosarul pentru avizare);

c) un exemplar la persoana accidentată;

d) în cazul în care victima unui accident de muncă a fost propusă pentru pensionare, se va completa un exemplar de FIAM care se va anexa la dosarul de pensionare ce va fi înaintat unității de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă.

(4) În cazul accidentelor mortale, FIAM va fi înaintat la ISTPM, în termen de 5 zile de la data primirii procesului-verbal de cercetare întocmit de inspectorat și avizat de MMPS - Pr. M.

Art. 38. -

(1) Persoana juridică sau fizică va ține evidența evenimentelor, pe care le înregistrează în:

a) Registrul de evidență a accidentațiilor în muncă, conform anexei nr. 3;

b) Registrul de evidență a incidentelor periculoase, conform anexei nr. 4;

c) Registrul de evidență a accidentelor ușoare, conform anexei nr. 5.

(2) În situația în care evenimentele se produc la subunități, inclusiv la cele dispersate pe teritoriul altor județe, evidența primară a acestora se ține la fiecare subunitate și, centralizat, la unitatea cu personalitate juridică.

(3) Dacă prin sistemul de organizare, unitatea cu personalitate juridică este subordonată unei alte unități coordonatoare, aceasta își va organiza evidența evenimentelor rezultate din întreaga activitate, respectiv din unitățile subordonate.

Modalitatea de raportare a evenimentelor de la unitățile subordonate la unitatea coordonatoare se va stabili de către acestea.

(4) Registrele de evidență se țin la zi și se completează pentru fiecare an calendaristic în parte, în baza FIAM și, respectiv, a procesului-verbal de cercetare a accidentelor ușoare și a incidentelor periculoase.

(5) Registrele de accidente vor cuprinde evidența nominală a persoanelor vătămate, iar în FIAM se va trece același număr ca cel înscris în registru, în dreptul fiecărei persoane.

Art. 39. -

Dacă o persoană este victima a două sau mai mult de două accidente, în cursul aceluiași an, fiecare accidentare este tratată distinct, procedându-se conform prevederilor prezentelor norme metodologice și, de fiecare dată, se înregistrează în registrul de evidență corespunzător.

Art. 40. -

(1) În baza formularelor de înregistrare a accidentelor de muncă și a proceselor-verbale de cercetare a incidentelor periculoase, ISTPM va înregistra și va ține evidența tuturor accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase înregistrate de persoanele juridice sau fizice care au sediul pe teritoriul județului respectiv.

(2) Evidența se ține, de asemenea, în Registrul de evidență a accidentațiilor în muncă și, respectiv, în Registrul de evidență a incidentelor periculoase.

Art. 41. -

(1) Dacă, prin sistemul de organizare, unitatea cu personalitate juridică are subunități cu autonomie funcțională și cu posibilități de organizare a unui compartiment de protecție a muncii, ce desfășoară o activitate cu caracter permanent sau de minimum 3 ani pe teritoriul altor județe, acestea vor declara și vor raporta statistic accidentele de muncă și incidentele periculoase la ISTPM din județele pe teritoriul cărora funcționează.

(2) ISTPM respective vor înregistra și vor ține în evidență accidentele de muncă și incidentele periculoase înregistrate de subunitățile menționate.

(3) În cazul subunităților dispersate pe teritoriul altor județe, care desfășoară activități cu caracter temporar, ocazional sau activități cu caracter permanent, dar nu îndeplinesc condițiile precizate la alin. (1), declararea și raportarea statistică a accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase se vor face la ISTPM din județul unde își are sediul unitatea cu personalitate juridică.

(4) ISTPM respectiv va înregistra și va ține evidența accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase produse la subunitățile menționate la alin. (3).

(5) ISTPM din județele pe teritoriul cărora funcționează subunitățile menționate mai sus vor controla activitatea acestor subunități, vor cerceta evenimentele produse și vor aviza dosarele pentru accidentele care au antrenat ITM.

(6) Un exemplar din procesele-verbale de cercetare a accidentelor vor fi înaintate, în vederea înregistrării, și la ISTPM din județul unde își are sediul unitatea cu personalitate juridică.

Art. 42. -

(1) Persoanele juridice, inclusiv subunitățile menționate la art. 41 alin. (1) și persoanele fizice care au înregistrat accidentele de muncă întocmesc, semestrial, un raport privind situația accidentaților care și-au încheiat perioada de ITM, conform anexei nr. 6, pe care îl înaintează ISTPM din județul respectiv, în cel mult 5 zile de la încheierea semestrului.

(2) Raportul va purta semnătura și ștampila conducătorului persoanei juridice sau ale persoanei fizice ori ale unei persoane cu delegare de competență, precum și semnătura persoanei care l-a întocmit.

Secțiunea a 5-a Comunicarea, cercetarea, înregistrarea și declararea evenimentelor
produse în afara granițelor României, în care sunt implicați angajați
ai unor persoane juridice sau fizice române, aflați în îndeplinirea
sarcinilor de stat, de interes public sau a îndatoririlor de serviciu

Art. 43. -

(1) Comunicarea evenimentelor, produse în afara granițelor țării, în care sunt implicați angajați ai unor persoane juridice/persoane fizice române, se face conform prevederilor secțiunii a 2-a din prezentele norme metodologice, privind comunicarea evenimentelor, cu următoarele precizări:

a) Orice eveniment, produs pe teritoriul altei țări cu ocazia efectuării unor lucrări cu personal român, pe bază de contracte bilaterale, convenții internaționale sau în alte condiții prevăzute de lege, va fi comunicat, imediat, conducătorului formației de lucru, de către orice persoană care are cunoștință despre accident.

b) Conducătorul formației de lucru va înștiința, imediat, pe conducătorul persoanei juridice din țară (antreprenorul general), care a încheiat contractul cu partenerul străin, precum și misiunea diplomatică sau oficiul consular român din țara respectivă.

c) Orice accident, suferit de personalul misiunilor diplomatice sau al oficiilor consulare române, care funcționează pe teritoriul altor țări, precum și orice accident suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public în afara granițelor României, vor fi comunicate, imediat, șefului misiunii diplomatice sau oficiului consular român din țara respectivă.

d) Se va proceda conform prevederilor lit. c) și în cazul angajaților unei persoane juridice sau fizice române, aflați în delegație în afara granițelor României, în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, în timpul deplasării și pe perioada înscrisă în documentul de deplasare.

e) Conducătorul misiunii diplomatice sau al oficiului consular român, care a primit comunicarea, va anunța, imediat, Ministerul Afacerilor Externe din România.

f) Dacă persoana vătămată este/a fost angajată la altă persoană juridică sau fizică, Ministerul Afacerilor Externe va comunica acesteia producerea evenimentului.

g) Conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică din țară care a primit comunicarea și al cărei angajat este/a fost persoana vătămată, precum și antreprenorul general care a încheiat contractul cu partenerul străin vor proceda conform prevederilor prezentelor norme metodologice.

Art. 44. -

Cercetarea evenimentelor produse în afara granițelor țării, în care sunt implicați angajați ai unor persoane juridice sau fizice române, se va face conform prevederilor secțiunii a 3-a din prezentele norme metodologice, cu următoarele precizări:

1. Pentru cercetarea evenimentelor care s-au produs cu ocazia efectuării de lucrări cu personal român pe teritoriul altor țări, răspunde persoana juridică română care a încheiat contractul cu partenerul străin, indiferent de gravitatea evenimentului.

Cercetarea se face în conformitate cu precizările stabilite, în acest sens, în contractul încheiat de persoana juridică română cu partenerul străin și cu societățile comerciale asociate, din țară, ținându-se seama de prevederile prezentelor norme metodologice.

La cercetare poate participa și un delegat din partea misiunii diplomatice sau oficiului consular român din țara respectivă.

2. Pentru cercetarea evenimentelor în care au fost implicați lucrătorii misiunilor diplomatice sau ai oficiilor consulare române, persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, în afara granițelor României, precum și angajații unei persoane juridice sau fizice române, aflați în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu în afara granițelor României, răspunde Ministerul Afacerilor Externe român, indiferent de gravitatea evenimentului.

3. Sub aspect infracțional, cercetarea evenimentelor menționate la pct. 1 și 2 se efectuează de organele competente din țara respectivă (poliție, parchet etc.), urmând ca persoanele juridice române să facă cercetarea de specialitate, stabilind caracterul accidentului.

Pentru aceasta, atât antreprenorul general care a încheiat contractul cu partenerul străin, cât și Ministerul Afacerilor Externe, imediat ce au fost înștiințați despre producerea evenimentului, vor numi, prin decizie scrisă, persoanele care vor efectua cercetarea de specialitate.

4. În cazul accidentului mortal, inclusiv al persoanelor date dispărute, al celui colectiv, al celui care a antrenat vătămare gravă precum și în cazul incidentului periculos, dacă organele române, abilitate prin lege să efectueze cercetarea acestor evenimente, consideră că este necesar, vor delega reprezentanți care să efectueze cercetarea de specialitate, la fața locului.

În această situație, cercetarea va începe conform prevederilor pct. 1 și 2 și se va finaliza, după caz, de ISTPM din județul pe teritoriul căruia se află persoana juridică română sau de MMPS - Pr. M.

Cheltuielile efectuate cu ocazia deplasării în vederea finalizării cercetării de către organele menționate vor fi suportate de către persoana juridică română care a încheiat contractul cu partenerul străin sau de către persoana juridică sau fizică al cărei angajat este accidentatul.

Art. 45. -

(1) De întocmirea dosarelor de cercetare a evenimentelor răspunde persoana juridică care a încheiat contractul cu partenerul străin, în cazul efectuării de lucrări cu personal român, și, respectiv, Ministerul Afacerilor Externe, în cazul accidentelor suferite de angajații misiunilor diplomatice sau ai oficiilor consulare române.

(2) Dosarul de cercetare întocmit va cuprinde actele prevăzute la art. 24, completat cu:

a) copii de pe originalul documentelor de cercetare, emise de organele competente din țara pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul, precum și traducerea acestora în limba română sau într-o limbă de circulație internațională;

b) copie de pe contractul încheiat cu partenerul străin, din care să rezulte: cine a încheiat contractul, obiectul contractului, ce fel de lucrări se execută, pe ce durată, locul unde se execută lucrările respective, clauzele referitoare la activitatea de protecție a muncii și la comunicarea, cercetarea și înregistrarea accidentelor, în cazul efectuării de lucrări cu personal român.

(3) Dosarul de cercetare a evenimentelor se va întocmi în numărul de exemplare precizat la art. 25.

(4) Imediat după finalizarea dosarului de cercetare, acesta va fi trimis persoanei juridice române semnatară a contractului cu partenerul străin sau persoanei juridice sau fizice al cărei angajat este/a fost accidentatul, care va proceda conform prevederilor prezentelor norme metodologice.

Dosarul va fi trimis în țară prin misiunea diplomatică sau prin oficiul consular român.

(5) Dosarele de cercetare, inclusiv cele pentru accidente care au antrenat ITM, vor fi verificate și avizate, conform prevederilor prezentelor norme metodologice, de ISTPM din județul pe teritoriul căruia se află persoana juridică sau fizică semnatară a contractului cu partenerul străin sau la care este/a fost angajat accidentatul.

(6) În cazul în care cercetarea de specialitate a evenimentelor a fost efectuată de către comisia persoanei juridice române și, cu ocazia verificării, ISTPM consideră că este necesar a se completa dosarul cu alte documente, persoana juridică va răspunde acestei solicitări, în termenul stabilit de ISTPM sau, după caz, de MMPS - Pr. M.

Art. 46. -

Înregistrarea, evidența și declararea accidentelor de muncă, precum și a incidentelor periculoase se face de către persoana juridică sau fizică română al cărei angajat este/a fost accidentatul, iar în cazul efectuării de lucrări cu personal român, se face conform precizărilor din contractele încheiate de persoana juridică română, atât cu partenerul străin, cât și cu partenerii de afaceri din țară.

Secțiunea a 6-a Comunicarea și cercetarea evenimentelor produse pe teritoriul României în care sunt implicați cetățeni străini aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu

Art. 47. -

(1) Orice eveniment produs pe teritoriul României, în care sunt implicați cetățeni străini aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, va fi comunicat, imediat, la ISTPM din județul pe teritoriul căruia a avut loc, de către conducătorul persoanei juridice sau fizice sau de către orice altă persoană care are cunoștință despre eveniment.

(2) ISTPM care a primit comunicarea va înștiința misiunea diplomatică sau consulatul țării din care provine persoana accidentată, prin intermediul MMPS - Pr. M.

Art. 48. -

(1) Cercetarea unor astfel de evenimente se face de către ISTPM din județul pe teritoriul căruia s-au produs, împreună cu celelalte organe competente (parchet, poliție etc.), precum și cu reprezentanți ai firmei străine implicate în eveniment. La cercetare poate participa un reprezentant al misiunii diplomatice sau al consulatului țării respective.

(2) Termenul cercetare va fi cel prevăzut de legislația română în vigoare.

(3) Dosarul de cercetare va fi întocmit de ISTPM și va cuprinde actele prevăzute la art. 24 din prezentele norme metodologice.

(4) Dosarul de cercetare se va întocmi în trei exemplare, din care:

a) originalul se va transmite organelor de urmărire penală;

b) un exemplar rămâne în arhiva inspectoratului care a efectuat cercetarea;

c) un exemplar se va transmite misiunii diplomatice sau consulatului țării de unde provine accidentatul și acesta va conține copii de pe originalul actelor de cercetare, precum și traducerea acestora în limba țării respective sau într-o limbă de circulație internațională.

CAPITOLUL II Bolile profesionale și bolile legate de profesie

Secțiunea 1 Definiții

Art. 49. -

Bolile profesionale sunt afecțiunile care se produc ca urmare a exercitării unei meserii sau a unei profesii, cauzate de factori nocivi fizici, chimici sau biologici, caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, în procesul de muncă.

Art. 50. -

Sunt boli profesionale și afecțiunile suferite de elevi, studenți și ucenici în timpul efectuării practicii profesionale, produse în condițiile menționate la art. 49.

Art. 51. -

Intoxicația acută profesională se consideră și accident de muncă, iar boala transmisibilă profesională se declară și ca boală transmisibilă, conform normelor anti-epidemice în vigoare.

Art. 52. -

Îmbolnăvirile de cancer la locurile de muncă în care există noxe potențial cancerigene se declară obligatoriu ca boli profesionale.

Art. 53. -

(1) Bolile profesionale, ale căror cercetare, declarare și evidență sunt obligatorii, sunt cele prevăzute în lista-anexă nr. 7 la prezentele norme metodologice.

(2) Cercetarea, declararea și evidența bolilor profesionale enumerate în lista națională sunt obligatorii indiferent dacă sunt sau nu urmate de incapacitate temporară de muncă sau dacă aceeași persoană a mai contractat boala respectivă, declarată anterior și vindecată.

Art. 54. -

Bolile legate de profesii sunt boli cu determinare multifactorială, factorii profesionali având o contribuție semnificativă. Lista acestora este prezentată în anexa nr. 8.

Secțiunea a 2-a Semnalarea, declararea, cercetarea și confirmarea bolilor profesionale

Art. 55. -

(1) Bolile profesionale cât și suspiciunile de boli profesionale se vor semnala obligatoriu de către toți medicii care depistează astfel de îmbolnăviri cu prilejul oricărei prestații medicale: examene profilactice, consultații la cerere etc.

(2) Instituțiile medicale în care se internează bolnavi de cancer ce lucrează în locuri de muncă unde există noxe potențial cancerigene sunt obligate să investigheze pacienții asupra activității lor profesionale în astfel de locuri de muncă și să semnaleze, în scris, situațiile în care se suspectează riscul profesional, la inspectoratul de poliție sanitară și medicină preventivă județean în raza căruia se află locul de muncă, respectiv al municipiului București.

(3) Semnalarea se face prin completarea fișei BP1, prezentată în anexa nr. 9, care se transmite, în cel mai scurt termen, la inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă județene, respectiv al municipiului București.

Art. 56. -

(1) Cercetarea bolilor profesionale și a suspiciunilor de boală profesională se face în scopul confirmării diagnosticului de boală, al confirmării sau infirmării caracterului profesional, precum și pentru stabilirea cauzelor care au favorizat îmbolnăvirea.

(2) Confirmarea diagnosticului de boală se va face de către medicii de medicină a muncii, care pot efectua în acest scop investigații de specialitate cu sprijinul dispensarelor-poliniclinici, spitalelor, laboratoarelor și al clinicilor sau al institutelor de cercetări medicale.

Îmbolnăvirile de pneumoconioze se confirmă numai pe baza diagnosticului precizat de către comisiile teritoriale de pneumoconioze, potrivit reglementărilor în vigoare.

(3) Cercetarea cauzelor și confirmarea sau infirmarea caracterului profesional al bolii se fac de către medicul de medicină a muncii desemnat de inspectoratul de poliție sanitară și medicină preventivă. Agenții economici, organele de protecția muncii și personalul medico-sanitar din toate categoriile de unități sanitare, economice și social culturale sunt obligați să pună la dispoziția medicului de medicină a muncii documentația și datele necesare cercetării cauzelor acestor îmbolnăviri.

Art. 57. -

(1) Factorii determinanți, condițiile care au favorizat apariția bolii, precum și măsurile ce se impun pentru prevenirea unor situații similare se consemnează într-un proces-verbal (anexa nr. 11), stabilindu-se, împreună cu conducătorul unității, termenele pentru remedierea deficiențelor constatate.

(2) Urmărirea eliminării sau reducerii factorilor generatori de îmbolnăviri profesionale, precum și aplicarea măsurilor stabilite conform prevederilor alineatului precedent se vor face de către inspectoratul de poliție sanitară și medicină preventivă județean sau al municipiului București, împreună cu ISTPM.

Secțiunea a 3-a Declararea și evidența bolilor profesionale

Art. 58. -

(1) Declararea bolilor profesionale se face de către inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă județene sau al municipiului București pe formularul BP2, care se înaintează la Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București - Secția "Medicina muncii" - în cursul lunii în care s-a confirmat îmbolnăvirea.

(2) În baza prelucrării acestor fișe se vor face informări periodice către organele interesate și analize anuale ale cauzelor îmbolnăvirilor, cu propuneri de îmbunătățire a activității în acest domeniu.

Art. 59. -

(1) Inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă vor păstra evidența centralizată a bolilor profesionale confirmate, înregistrate în județ, respectiv în municipiul București, într-un registru conținând rubricile din fișa BP2 prezentată în anexa nr. 10.

(2) O evidență similară vor avea și cabinetele de medicină a muncii pentru teritoriul arondat.

(3) Cazurile de pneumoconioze, precum și cazurile de cancer profesional se înregistrează la ultimul agent economic unde a lucrat bolnavul și unde există noxele care puteau produce aceste îmbolnăviri; ele se declară și se păstrează în evidență de către inspectoratul de poliție sanitară și medicină preventivă din județul sau din municipiul București în care se află agentul economic respectiv.

(4) Inspectoratul de poliție sanitară și medicină preventivă va trimite lunar la ISTPM situația statistică a bolilor profesionale înregistrate.

Art. 60. -

(1) La agenții economici cu factori de risc susceptibili de a produce boli profesionale după o perioadă mai mare de latență se vor păstra în evidență, după încetarea expunerii, atât lista persoanelor expuse, cât și dosarul medical al acestora.

(2) Factorii de risc menționați la alin. (1), precum și durata păstrării documentelor respective în funcție de perioada de latență se vor stabili de către medicii de medicină a muncii din teritoriu, pentru fiecare agent economic.

Art. 61. -

Evidența bolilor profesionale, precum și a bolilor multifactoriale constituie documentația de bază în evaluarea stării de sănătate a angajaților în raport cu factorii de risc, precum și în vederea stabilirii unor măsuri eficiente de profilaxie.

Art. 62. -

(1) Periodic, serviciul medical al agentului economic, cabinetele de medicină a muncii și inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă județene, respectiv al municipiului București, vor face analiza îmbolnăvirilor profesionale și a celor multifactoriale din cadrul agenților economici arondați, precizând cauzele acestor boli și măsurile de profilaxie necesare.

(2) Informarea întocmită se va comunica celor interesați, în vederea remedierii deficiențelor semnalate.

CAPITOLUL III Dispoziții finale

Art. 63. -

În contractele încheiate între persoanele juridice sau fizice pentru prestarea de activități și servicii vor fi prevăzute și clauze privind răspunerile referitoare la comunicarea, cercetarea și înregistrarea unor eventuale accidente de muncă.

Art. 64. -

(1) În situația în care conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică, precum și persoanele implicate, din rândul angajaților acestora, nu sunt de acord cu concluziile stabilite în procesul-verbal de cercetare a accidentului sau cu măsura de înregistrare a acestuia, se pot adresa, în termen de 15 zile de la data primirii procesului-verbal de cercetare, la ISTPM sau, după caz, la MMPS - Pr. M.

(2) Soluțiile adoptate în aceste situații vor fi comunicate celor interesați, în termen de 20 de zile de la data primirii contestației și rămân definitive.

Art. 65. -

Dosarele și procesele-verbale de cercetare a accidentelor de muncă, precum și registrele de evidență se păstrează în arhivă timp de minimum 30 de ani de la data producerii evenimentului. Pentru incidentele periculoase, această perioadă este de 10 ani.

Art. 66. -

(1) Sesizările și reclamațiile cu privire la accidente se rezolvă de către ISTPM, care are obligația să păstreze confidențialitatea în legătură cu acestea și să comunice răspunsul în termen de 20 de zile de la data primirii sesizării.

(2) Dacă în urma investigațiilor rezultă că accidentul este de muncă, ISTPM va lua măsuri pentru efectuarea cercetării în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice, dispunând conducătorului persoanei juridice sau persoanei fizice în cauză completarea FIAM.

Art. 67. -

(1) Conducătorul persoanei juridice sau persoana fizică are responsabilitatea juridică de a asigura respectarea și aplicarea prezentelor norme pentru toți angajații și pentru ceilalți participanți la procesul de muncă, indiferent dacă aceștia se află la locul de muncă obișnuit sau nu.

(2) Nerespectarea prevederilor prezentelor norme metodologice atrage sancționarea conform prevederilor stipulate în Legea protecției muncii [nr. 90/1996](#).

Art. 68. -

(1) Periodic, compartimentele de protecție a muncii ale agenților economici ISTPM vor face analiza evenimentelor înregistrate, sub aspectul cauzelor și al împrejurărilor în care s-au produs sau sub alte aspecte concludente, în baza cărora se vor stabili măsurile de prevenire necesare, iar rezultatele vor fi comunicate celor interesați, în vederea eliminării deficiențelor constatate. Persoanele juridice sau fizice vor face, de asemenea, analiza periodică a accidentelor ușoare.

(2) La solicitarea persoanelor juridice sau fizice, ISTPM, precum și MMPS-ISPM pot efectua studii și analize statistice în condițiile prevăzute la art. 20 lit. n) din Legea protecției muncii nr. 90/1996.

(3) Periodic, serviciile medicale ale agenților economici, cabinetele de medicină a muncii și inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă vor face analize ale bolilor profesionale și ale celor legate de profesii din întreprinderile arondate, sub aspectul cauzelor care au favorizat îmbolnăvirile, precum și al măsurilor de profilaxie necesare.

(4) Rezultatul analizelor va fi comunicat celor interesați, în vederea remedierii deficiențelor constatate.

TERMINOLOGIE

În prezentele norme metodologice, termenii și expresiile folosite au semnificațiile specificate mai jos:

- accident de muncă de circulație: accidentul survenit în timpul circulației pe drumurile publice sau generat de traficul rutier, care are drept cauze încălcarea prevederilor legale privind circulația pe drumurile publice, dacă persoana vătămată se află în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;
- accident de muncă de traseu: accidentul survenit pe traseul normal pe care lucrătorul îl parcurge între locul său de muncă și:
 - domiciliu și invers;
 - locul unde își ia mesele în mod normal (dacă accidentul s-a produs în timpul de lucru remunerat);
 - locul unde își încasează salariul în mod normal, cu mijloace de transport conforme cu prevederile legale în vigoare, și care a antrenat decesul acestuia sau vătămări ale organismului;
- accident ușor: evenimentul survenit în condițiile prevăzute la art. 4 și 5 din prezentele norme metodologice, dar care are drept consecință leziuni superficiale:
 - care necesită numai acordarea primelor îngrijiri medicale;
 - care au antrenat incapacitate de muncă cu o durată mai mică de 3 zile;
- caracterul accidentului: rezultă în urma cercetării, când se stabilește că accidentul este:
 - de muncă, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 1 și 2 din prezentele norme metodologice;
 - în afara muncii, dacă nu îndeplinește aceste condiții;
 - ușor, dacă se încadrează în definiția dată accidentului ușor;
- comunicare: procedură care definește căile și mijloacele de înștiințare privind producerea unui eveniment.

Este supus comunicării:

- orice eveniment, imediat după declanșare/producere;
- orice boală profesională, precum și cazurile suspecte de boală profesională;
- comunicare operativă: înștiințarea imediată a organelor competente asupra producerii unui eveniment;
- declarare: procedură prin care se transmit informații referitoare la accidentele de muncă și bolile profesionale înregistrate, de la persoana juridică sau fizică la inspectoratele de stat teritoriale pentru protecția muncii, instituțiile de asigurări sau alte organisme competente, prin căile și mijloacele stabilite de legislația în vigoare (de exemplu: formulare tipizate).

Declararea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale se face cu dublu scop:

1. al reparației (despăgubire);
2. statistic.

Declararea se face conform reglementărilor legale în vigoare.

- de îndată: imediat, fără întârziere, numai de cât;
- echipamente tehnice, în sensul Legii protecției muncii nr. 90/1996, sunt: mașinile, utilajele, instalațiile, aparatura, uneltele, dispozitivele și alte mijloace asemănătoare, necesare în procesul muncii;
- eveniment:

- orice accident care a antrenat decesul sau vătămări ale organismului sau orice incident periculos care s-a produs pe teritoriul persoanei juridice sau fizice sau în orice loc de muncă organizat de aceasta sau în timpul îndeplinirii unor sarcini de serviciu;
- situațiile privind persoanele date dispărute;
- accidentul de traseu sau de circulație, în condițiile în care în accident au fost implicate persoane angajate la o persoană juridică sau fizică;
- bolile profesionale care figurează pe lista națională sau corespund definiției date pentru aceste boli;
- orice caz suspect de boală profesională;
- boli legate de profesiune;
- **evidență:** procedură prin care se stabilesc mijloacele și modalitățile de păstrare a informațiilor referitoare la evenimentele și la bolile profesionale înregistrate.

Sunt supuse înregistrării și evidenței toate evenimentele, dintre care, în mod distinct:

- accidente de muncă;
- incidentele periculoase;
- bolile profesionale care figurează pe lista națională sau care corespund definiției date pentru aceste boli;
- bolile legate de profesiune.

La nivelul persoanelor juridice sau fizice, înregistrarea și evidența se extind și asupra accidentelor ușoare.

Accidentele ușoare se înregistrează și se țin în evidență, în principal, pentru a conserva drepturile accidentaților, în cazul în care, ulterior, apar consecințe asupra sănătății acestora, care ar putea modifica caracterul accidentului.

Înregistrarea și evidența se realizează conform reglementărilor în vigoare;

- **incapacitate de muncă:** întrerupere temporară sau permanentă a activității lucrătorului la locul său de muncă, ca urmare a producerii unui eveniment;
- **incident periculos:** eveniment identificabil (explozia, incendiul, avaria, accidentul tehnic, emisii majore de noxe etc), rezultat din disfuncționalitatea unei activități sau a unui echipament tehnic sau/și din comportamentul neadecvat al factorului uman, care nu a afectat persoanele participante la procesul de muncă, dar era posibil să aibă asemenea urmări și/sau a cauzat sau era posibil să producă pagube materiale la locurile de muncă cu pericol deosebit și/sau în împrejurimi;
- **îndatoriri de serviciu:** sarcini profesionale stabilite în: contractul individual de muncă sau convenția civilă, regulamentele de ordine interioară, regulamentele de organizare și funcționare, deciziile scrise, dispozițiile scrise sau verbale ale conducătorului direct, în legătură cu activitatea profesională a participanților la procesul de muncă;
- **înregistrarea:** procedură de înscriere/preluare într-un sistem de evidență a informațiilor referitoare la un eveniment sau la o boală profesională;
- **intoxicație acută profesională:** stare patologică apărută brusc, ca urmare a expunerii organismului la vapori, gaze, pulberi nocive sau iritante, substanțe toxice în stare lichidă sau solidă, radiații ionizante din mediul de muncă.

Exemplu: intoxicația acută cu monoxid de carbon, hidrogen sulfurat etc., iritări sau tulburări ale aparatului respirator datorate inhalării clorului și altele.

Determinantul de bază pentru a clasifica (a încadra) efectul unui accident ca vătămare violentă sau ca boală profesională este dat de natura evenimentului, respectiv de o expunere instantanee sau de o expunere în timp îndelungat la factorii de risc caracteristici muncii respective și/sau mediului de muncă.

Exemple:

1. O deficiență auditivă se încadrează ca accident de muncă, dacă este cauzată de o explozie, și, ca boală profesională, dacă este urmarea unei expuneri în timp îndelungat la zgomotul industrial (traumă sonoră).
2. Vătămarea tendoanelor de la o mână este considerată accident de muncă, dacă este cauzată de o lovitură, iar afecțiunile tendoanelor provocate de mișcări repetative și ritmice (vibrațiile), specifice locului de muncă, sunt încadrate ca boli profesionale.
3. Eforturile extreme, cum sunt ridicările accidentale de greutate, care produc vătămări ale organismului, cu efect nociv imediat (imobilizarea acută a victimei), sunt încadrate ca accidente de muncă; dacă aceste eforturi au un caracter permanent, legat de specificul muncii, și provoacă afecțiuni, sunt încadrate ca boli profesionale.

Intoxicația acută profesională se încadrează și ca accident de muncă și ca boală profesională, dacă expunerea lucrătorului este instantanee și accidentală. Dacă expunerea se face în timp îndelungat, intoxicația acută profesională se încadrează numai ca boală profesională;

- **loc de muncă:** - orice loc (zonă, încăpere, vehicul etc.) unde își desfășoară activitatea unul sau mai mulți lucrători și unde se exercită autoritatea conducătorului persoanei juridice sau a persoanei fizice;
- orice loc organizat, inclusiv punctele de lucru dispersate, unde persoana juridică sau persoana fizică desfășoară o activitate cu caracter permanent sau temporar.

▪ participanți la procesul de muncă: persoane care prestează o activitate de muncă pe cont propriu sau pentru o persoană juridică, indiferent de natura juridică a raportului de muncă stabilit. Sunt participanți la procesul de muncă:

- a) salariații;
 - b) persoanele angajate cu contract individual, pe o perioadă determinată sau pentru o lucrare determinată;
 - c) persoanele angajate cu convenție civilă;
 - d) membrii asociațiilor familiale constituite legal;
 - e) membrii cooperatori;
 - f) lucrătorii independenți (persoane autorizate să lucreze pe cont propriu);
 - g) șomerii, pe perioada reconversiei;
 - h) ucenici, elevi și studenți în perioada efectuării practicii profesionale;
 - i) persoana care coordonează activitatea unității al cărei proprietar este (patron);
- persoane juridice:
- agenții economici din sectorul public, privat și cooperatist, inclusiv cei cu capital străin, care desfășoară activități pe teritoriul României;
 - autoritățile și instituțiile publice;
 - agenții economici români care efectuează lucrări cu personal român, pe teritoriul altor țări, în baza unor convenții internaționale, contracte bilaterale sau alte forme prevăzute de lege;
 - asociațiile cu scop lucrativ, constituite potrivit prevederilor legii*), care au dobândit personalitate juridică;
 - asociațiile și organizațiile nonprofit constituite ca persoane juridice;
- persoane fizice:
- membrii asociațiilor cu scop lucrativ, care nu au dobândit personalitate juridică*);
 - membrii asociațiilor familiale constituite potrivit prevederilor legale*);
 - lucrătorii independenți;
 - fiecare participant la procesul de muncă;

*) Decretul-lege [nr. 54/1990](#).

- practică profesională: instruire practică, specifică meseriei și specialității în care se pregătesc elevii, studenții și ucenicii în atelierele și laboratoarele persoanelor juridice și fizice;
- puncte de lucru dispersate: sondele, traseele de cale ferată, rețelele electrice și telefonice, șoselele, tarlalele agricole, parchetele forestiere, prospecțiunile (geologice, geofizice, seismice etc.), sectoarele în care își exercită activitatea picherii, factorii poștali, controlorii de conducte etc., precum și locurile unde se efectuează prestări de servicii pe bază de comandă, contract sau alte forme legale (inclusiv domiciliul clientului);
- raportare (statistică): procedură prin care se transmit periodic, prin mijloacele stabilite de legislație (tabele, situații, rapoarte etc), date referitoare la accidente și boli profesionale, de la persoana juridică sau fizică către organismele interesate, pe fluxul informațional intern și extern;
- subunitate: atelier, secție, uzină, filială etc., inclusiv cele dispersate pe teritoriul altor județe, aparținând unei persoane juridice;
- termenele stabilite în prezentele norme metodologice se referă la zile lucrătoare;
- vătămare gravă: vătămarea violentă a organismului, care, prin gravitatea sa, este posibil să antreneze invaliditatea sau decesul victimei;
- vătămare profesională: decesul, vătămarea corporală sau boala provocată de un accident imputabil procesului muncii sau survenit în timpul muncii, care împiedică lucrătorul să-și îndeplinească munca în mod normal, ducând la o incapacitate de muncă temporară sau permanentă.

Consecințele unui accident de traseu nu se consideră vătămări profesionale.

▪ vătămare violentă a organismului: afectarea integrității anatomo-funcționale, cu efecte imediate asupra stării de sănătate a persoanei accidentate, care are drept consecință următoarele traume:

a) o leziune fizică acută asupra corpului uman, cum sunt: arsura, contuzia, plaga, fractura, luxația, entorsa, înțepături, inflamații etc., produsă în condițiile și cu consecințele prevăzute la art. 1;

Exemple:

- arsura pielii provocată de un arc electric sau de o flacără, de contactul accidental cu substanțe chimice agresive - cum sunt acizii și bazele - sau cu substanțe și suprafețe fierbinți;

- o lovitură care cauzează contuzia tendoanelor de la o mână;

b) un efect negativ și acut, rezultat dintr-o expunere instantanee, care are drept consecință leziuni multiple asupra corpului uman, cum sunt: electrocutarea, asfixia, înecul etc., produs în condițiile prevăzute la art. 1;

c) pierderea sau dereglarea unui simț, dereglarea unui aparat sau a unui sistem al organismului, precum și trauma neuropsihică cauzată de leziuni fizice, de dereglări senzoriale, de climatul psihosocial existent sau de intoxicații acute, produse în condițiile prevăzute la art. 1;

Exemple:

- o tulburare respiratorie cauzată de explozia unui agent toxic;
- iritarea gâtului datorită unei expuneri instantanee la gaze, vapori, emanate, de exemplu, de o conductă fisurată;
- suprasolicitarea organismului la eforturi suplimentare mari (ridicarea întâmplătoare de greutăți mari), cu efecte dăunătoare imediate.

Prescurtări utilizate

MMPS = Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

Pr. M = protecția muncii;

ISTPM = Inspectoratul de stat teritorial pentru protecția muncii;

ISPM = Inspekția de stat pentru protecția muncii din MMPS;

ITM = incapacitate temporară de muncă;

INV = invaliditate;

D = deces;

RA = reluarea activității

FIAM = formular-tip de înregistrare a accidentelor de muncă;

BP1 = fișă de semnalare a bolilor profesionale;

BP2 = fișă de înregistrare a bolilor profesionale.